

De Claimcode

Op 28 juni 2011 heeft de Commissie Claimcode de gedrags- en governancecode voor claimstichtingen en -verenigingen gepresenteerd en overhandigd aan minister Opstelten van Veiligheid en Justitie. Tijdens de bijeenkomst gaven de drie grote consumentenorganisaties - de Consumentenbond, Vereniging Eigen Huis en de VEB – als eersten aan de Claimcode en de daarin vervatte normen te onderschrijven, te zullen naleven en te zullen uitdragen. De claimcode- een voorbeeld van een door de “markt” geïnitieerde vorm van zelfregulering – is in werking getreden op 1 juli 2011. Voor bestaande claimstichtingen en –verenigingen is de Claimcode in werking getreden op 1 januari 2012, zodat deze voldoende tijd hadden om de normen uit de Claimcode voor zover nodig te implementeren. Een monitoringcommissie zal toezien op naleving van de Claimcode.

Het initiatief tot een zelfregulerende Claimcode werd genomen in 2010 met als doel de transparantie te vergroten en een bijdrage te leveren aan verdere professionalisering van de “claimsector” en tevens om wildgroei en mogelijke misstanden onder claimstichtingen- en verenigingen te voorkomen. Uit de uitgebreide consultatie van stakeholders (vertegenwoordigers van consumenten, werkgevers, toezichthouders, overheid en claimstichtingen en hun advocaten) die in 2010 en 2011 heeft plaatsgevonden is gebleken dat groot draagvlak bestaat voor de gedachte dat claimstichtingen- en verenigingen, mits professioneel en transparant opgezet, voor een “level playing field” tussen potentiële benadeelde consumenten en ondernemingen kunnen zorgen en een zinvolle rol kunnen vervullen in het beslechten van sommige collectieve geschillen.

Tijdens een seminar in maart 2010 werd aan 100 belanghebbenden en betrokken organisaties een concept Claimcode gepresenteerd. Al tijdens dit seminar bleek groot draagvlak te bestaan voor een Claimcode. Vervolgens is in de zomer van 2010 de Commissie Claimcode ingesteld die de Claimcode mede op basis van de inbreng tijdens de consultatiefase heeft uitgewerkt en vastgesteld. De concept Claimcode heeft ook de aandacht van de wetgever getrokken. In de concept- memorie van toelichting bij een recent ter consultatie aangeboden wetsvoorstel (wetsvoorstel houdende wijzigingen van de Wet collectieve afwikkeling massaschade) juicht de Minister het initiatief voor de Claimcode toe.

De Consumentenbond is verheugd met de claimcode. Algemeen directeur Bart Combée: "Met deze code wordt het kaf van het koren gescheiden bij claimstichtingen en dat is goed nieuws voor consumenten! Juist consumenten die op zoek zijn naar hulp omdat hen onrecht is aangedaan, moeten kunnen vertrouwen op de stichting of vereniging die voor hen opkomt."

"De VEB verwelkomt de claimcode", aldus Jan Maarten Slagter, directeur van de VEB: "Het is belangrijk dat claimstichtingen en -verenigingen werkelijk in het belang van de vertegenwoordigde gedupeerden optreden. De claimcode biedt daar waarborgen voor, maar het blijft van belang dat de consument zich ook zelf goed informeert over wat de stichting of vereniging in het vooruitzicht stelt en welke kosten daar tegenover staan."

Vereniging Eigen Huis is blij met de claimcode. "Die geeft consumenten het vertrouwen dat ze in zee gaan met een serieuze, maatschappelijke belangenbehartiger. In de praktijk moet de code de maatstaf worden voor alle betrokken partijen. Dat maakt de collectieve belangenbehartiging in ons land beter.", aldus algemeen directeur Marlies Pernot.

De Claimcode bestaat uit vijf principes met uitgewerkte normen en gedragsregels, zoals de behartiging van de collectieve belangen zonder winstoogmerk, een onafhankelijk en goed bestuur zonder belangentegenstellingen, transparantie met betrekking tot de activiteiten en verdiensten van de stichting, een onafhankelijke Raad van Toezicht, et cetera. Daarbij is gekozen voor een systematiek van ‘comply or explain’. De Claimcode geeft aan wat de kaders en normen zijn, waarvan – mits voorzien van een deugdelijke onderbouwing – al dan niet tijdelijk kan worden afgeweken. De Commissie Claimcode benadrukt dat een onderbouwde en transparante afwijking (op onderdelen) van de Claimcode ook een vorm van naleving is.